

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
(АТ «ПУМБ»)

Київ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наглядовою радою АТ «ПУМБ»

Протокол від 25.07.2024 року № 427

ПОГОДЖЕНО

Правлінням АТ «ПУМБ»

Протокол від 09.07.2024 року № 1013

Голова Правління

_____Сергій ЧЕРНЕНКО

ПОЛІТИКА

**управління екологічними та
соціальними ризиками
в АТ «ПУМБ»**

Усі права на документ належать АТ «ПУМБ».

Цей документ не може бути використаний, а також повністю або частково відтворений без письмового дозволу правовласника.

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

ЗМІСТ

1. ВСТУП.....	3
2. МЕТА.....	4
3. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ	5
4. ТЕРМІНИ, ВИЗНЕЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА СКОРОЧЕННЯ.....	5
5. ПРИНЦИПИ.....	6
6. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	6
7. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ЕС-РИЗИКАМИ	6
8. ФУНКЦІЇ УЧАСНИКІВ УПРАВЛІННЯ ЕС- РИЗИКАМИ	7
9. ОЦІНКА ЕС-РИЗИКІВ ПОРТФЕЛЮ.....	9
10. ОЦІНКА ЕС-РИЗИКІВ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ.....	10
11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОЗОРОСТІ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ТА СОЦІАЛЬНИМИ РИЗИКАМИ.....	13
12. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ ЩОДО ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ	14
13. РОЗГЛЯД ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗВЕРНЕНЬ ДЛЯ ГРОМАДСЬКОСТІ	14
14. РОЛІ, ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ	16
15. КОНТРОЛЬ В МЕЖАХ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПУМБ	16

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

1. ВСТУП

1.1. Політика управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ» розроблена в межах сталого розвитку Банку та з метою оцінки та мінімізації негативного впливу діяльності АТ «ПУМБ» на соціальний добробут та довкілля, та відображає позицію Банку щодо відповідального фінансування, що має на меті досягнення сталого розвитку Банку та високих фінансових результатів та з метою збереження навколишнього середовища та дотримання прав людини.

1.2. Політика розроблена у відповідності до вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України та внутрішніх документів Банку:

- Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III, із змінами і доповненнями;

- Закону України «Про ратифікацію Паризької угоди» від 14.07.2016 № 1469-VIII.

- Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затверджене постановою Правління Національного банку України від 11.06.2018 № 64;

- Політики управління ризиками в АТ «ПУМБ»;

- Декларації схильності до ризиків АТ «ПУМБ»;

- Декларації сталого розвитку АТ «ПУМБ»;

- Стратегії сталого розвитку АТ «ПУМБ» на 2024-2028 рр..

1.3. Політика базується на методиці ЕС-оцінки ЄБРР за КВЕД та Стандартах діяльності з екологічної та соціальної стійкості Міжнародної Фінансової Корпорації (IFC Performance Standards on Environmental and Social Sustainability):

- Стандарт 1 - Оцінка та управління екологічними та соціальними ризиками та впливами;
- Стандарт 2 - Трудові ресурси та умови праці;
- Стандарт 3 - Запобігання забрудненню та ефективне використання ресурсів;
- Стандарт 4 - Здоров'я та безпека громади;
- Стандарт 5 - Придбання землі, обмеження землекористування та примусове переселення;
- Стандарт 6 - Збереження біорізноманіття та стале управління природними ресурсами;
- Стандарт 7 - Корінні народи;
- Стандарт 8 - Культурна спадщина;
- Стандарт 10 - Залучення зацікавлених сторін та розкриття інформації.

1.4. В основу управління екологічними та соціальними ризиками покладені наступні принципи:

- зрозумілість - чіткість механізмів управління ризиками, закріплення відповідальності та обов'язків всіх суб'єктів/учасників;
- поінформованість про ризик: при прийнятті рішення про фінансування обов'язковим є аналіз потенційних екологічних та соціальних ризиків, коректний облік та подальший регулярний моніторинг;

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

- контроль рівня ризику: Керівництво Банку, колегіальні органи Банку на постійній основі отримують інформацію про прийняті рівні екологічних та соціальних ризиків та про факти порушень встановлених лімітів та обмежень;
- дотримання однакових термінів: підходи до оцінки ЕС-ризиків повинні давати єдине для всього Банку визначення екологічних та соціальних ризиків та встановити єдині правила ідентифікації, виявлення, оцінки, консолідації, форми документації і звітності, управління, моніторингу та контролю;
- регулярність оцінка: у Банку проводиться регулярна оцінка рівня екологічних та соціальних ризиків;
- регулярний моніторинг: у Банку постійно проводиться моніторинг дотримання встановлених лімітів та обмежень щодо розміру екологічних та соціальних ризиків, а за результатами проведеної роботи створюються регулярні звіти для інформування зацікавлених сторін.

2. МЕТА

2.1. Задля сталого розвитку України, дотримання Стратегії сталого розвитку та Декларації сталого розвитку Банку створено Політику управління екологічними та соціальними ризиками (далі Політика ЕС-ризиків), яка регламентує процес управління екологічними та соціальними ризиками, метою якого є застосування систематичного підходу у виявленні, моніторинзі, контролі, звітності та пом'якшенні ризиків на всіх організаційних рівнях Банку.

2.2. Ця Політика регламентує впровадження ефективного процесу управління екологічними та соціальними ризиками, ролі та межі відповідальності підрозділів, підходи до управління і контролю екологічних та соціальних ризиків в АТ «ПУМБ».

2.3. Цілі Політики:

- 1) сприяння сталому економічному розвитку України;
- 2) популяризація екологічної свідомості й соціальної відповідальності у фінансовому секторі України;
- 3) сприяння дотриманню в діяльності фінансових установ, що регулюються Національним банком України, екологічних цілей, принципів сталої економічної діяльності та принципу енергоефективності як першочергового, визначених згідно із Європейським Зеленим Пактом;
- 4) сприяння розвитку в Україні економіки замкненого циклу як вирішального фактору у досягненні кліматично нейтральної, ресурсоефективної та конкурентоспроможної економіки в Україні.

2.4. Завдання Політики:

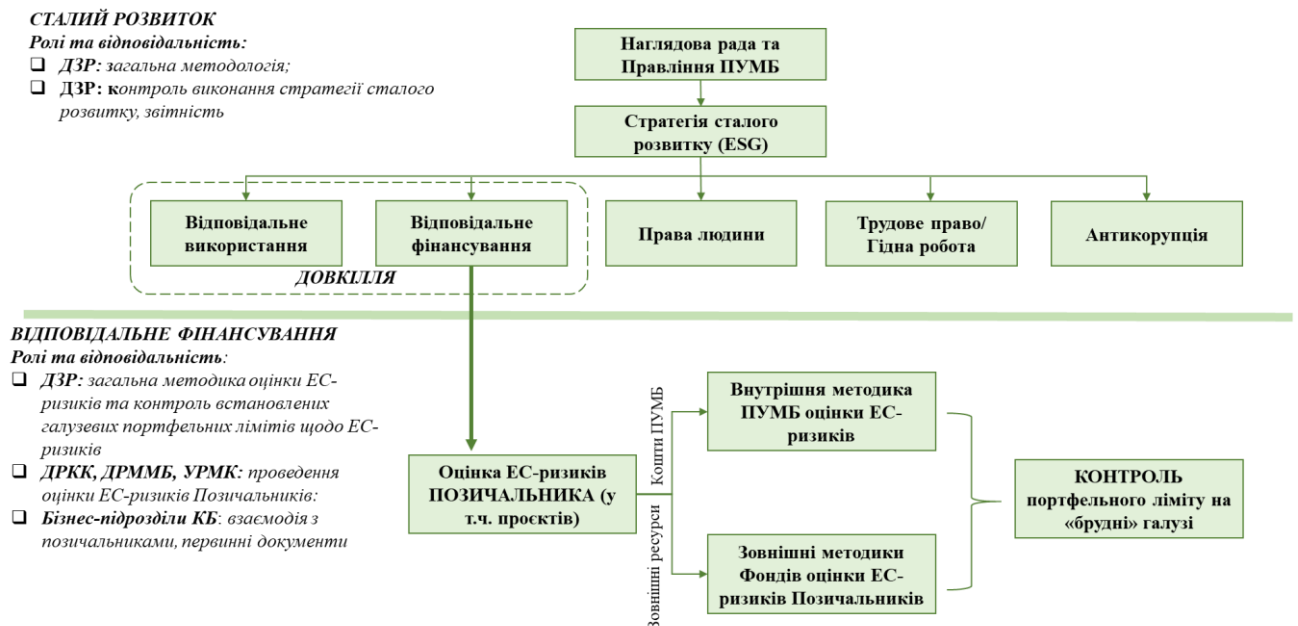
- 1) вдосконалення корпоративного управління Банку з урахуванням ESG-стандартів;
- 2) запровадження вимог з управління екологічними та соціальними ризиками у Банку;
- 3) запровадження стандартів з розкриття інформації про ESG;
- 4) проведення заходів з підвищення рівня відповідального фінансування;

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

5) урахування кліматичних змін для забезпечення сталого розвитку Банку;

6) підвищення обізнаності клієнтів щодо необхідності дотримання принципів та цілей ESG.

2.5. Основні п'ять напрямків сталого розвитку АТ «ПУМБ»:

2.6. Ця Політика ЕС-ризиків регламентує питання забезпечення ефективного управління ЕС-ризиками в межах відповідального фінансування в АТ «ПУМБ».

3. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Дія цієї Політики поширюється на всі процеси кредитування юридичних осіб.

4. ТЕРМІНИ, ВИЗНЕЧЕННЯ ПОНЯТЬ ТА СКОРОЧЕННЯ

Банк, ПУМБ - АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК», АТ «ПУМБ»

Екологічні ризики - імовірність негативних наслідків від сукупності шкідливих впливів на навколишнє середовище, які спричиняють незворотну деградацію, у т.ч. в результаті діяльності людини;

Соціальні ризики - потенційні або фактичні ефекти, що мають вплив на населення територій та, зокрема, на робочу силу (наприклад, охорона здоров'я і безпека праці, ланцюги постачання, різноманітність та інклюзія);

Соціальні ризики охоплюють наступні аспекти: трудові норми та умови найму персоналу, вплив на стан місцевого населення, у т.ч. на його здоров'я, безпеку, рівноправність статей, вплив на положення корінних народів та об'єкти культурної спадщини, а також придбання земель та можливе нанесення шкоди джерелам засобів існування людей в результаті проєктної діяльності.

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

Сукупний ризик – ризик, який відображає збалансовану оцінку екологічних та соціальних ризиків, пов’язаних з відповідними галузями (видами) діяльності.

Клієнт - суб’єкт господарювання (юридична особа або фізична особа – підприємець (ФОП)), а також група пов’язаних із ним підприємств; юридичні особи / ФОП, які є контрагентами Банку за договорами фінансування у будь-якій формі

ЕС-ризика – екологічні та соціальні ризики

ЕС-оцінка – екологічно-соціальна оцінка кредитних проєктів

ESG-звітність – звітність в межах сталого розвитку Банку згідно Стратегії сталого розвитку

КУР – Комітет управління ризиками Наглядової ради

ДЗР – Департамент загальнобанківських ризиків

ДРКК – Департамент ризиків корпоративних клієнтів

ДРММБ – Департамент ризик-менеджменту малого бізнесу

УРМК – Управління ризиків мікро-кредитування

ОВД – оцінка впливу на довкілля

5. ПРИНЦИПИ

Управління екологічними та соціальними ризиками інтегровано у загальну Систему управління ризиками та Систему внутрішнього контролю Банку, діє за єдиними принципами та рівнями контролю.

6. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

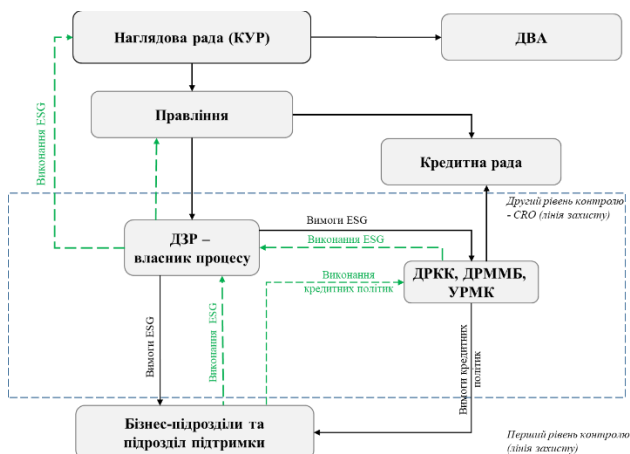
Враховуючи вплив екологічних та соціальних ризиків на суттєві ризики, Банк не створює окремої системи управління ЕС-ризиками, а враховує їх вплив через інші категорії суттєвих ризиків (кредитний, операційний, комплаєнс ризики).

ЕС-ризика не мають прямого впливу на капітал, тому Наглядовою радою Банку встановлюються якісні цільові показники ризик-апетиту.

7. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ЕС-РИЗИКАМИ

Організаційна структура управління ЕС-ризиками побудована з дотриманням принципу трьох рівнів контролю (ліній захисту).

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

Ключові учасники процесу:

- Наглядова рада Банку;
- Комітет з управління ризиками Наглядової ради Банку (КУР);
- Правління Банку;
- Кредитна рада Банку;
- Підрозділи ризик-менеджменту (ДЗР, ДРММБ, ДРКК, УРМК);
- Бізнес-підрозділи/підрозділи підтримки.

8. ФУНКЦІЇ УЧАСНИКІВ УПРАВЛІННЯ ЕС- РИЗИКАМИ

Відповідальною особою за управління ЕС-ризиками в межах відповідального фінансування призначено Головного ризик-менеджера Банку (CRO).

Наглядова рада (Комітет з управління ризиками):

- затверджує Політику управління ЕС-ризиками та здійснює контроль за її впровадженням та своєчасним оновленням (актуалізацією);
- визначає якісний ризик-апетит Банку (межі «зеленої» та «червоної» зони) щодо екологічного та соціального ризику, здійснює моніторинг його дотримання;
- здійснює контроль за результатами та ефективністю управління екологічними та соціальними ризиками;
- розглядає та затверджує звіти щодо відповідального фінансування в межах ESG-звітності згідно Стратегії сталого розвитку.
- контролює стан виконання заходів щодо усунення недоліків у функціонуванні управління екологічними та соціальними ризиками;

Правління:

- забезпечує розроблення цієї Політики;
- реалізує Політику, затверджену Наглядовою радою, забезпечує впровадження процедур виявлення, оцінки, контролю, моніторингу та звітності щодо екологічних та соціальних ризиків

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

- забезпечує розроблення та затверджує внутрішні документи Банку з питань управління екологічними та соціальними ризиками в межах делегованих повноважень;
- забезпечує виділення належних фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем для підтримання достатньої спроможності з екологічних і соціальних питань для ефективної реалізації процесу;
- розглядає звітність щодо оцінки екологічних та соціальних ризиків, за результатами розгляду вживає оперативних дій.

Ризик-менеджмент:

ДЗР – власник процесу управління ЕС-ризиками Банку:

- забезпечує процес управління екологічними та соціальними ризиками;
- розробляє Політику управління екологічними та соціальними ризиками;
- складає та надає на розгляд Наглядової ради, Комітету з управління ризиками та Правління звітність щодо оцінки екологічних та соціальних ризиків в межах ESG-звітності;
- ініціює затвердження переліку заборонених до фінансування галузей ;
- веде облік ЕС-подій щодо соціальних та екологічних ризиків.

ДРКК, ДРММБ:

- контроль виконання вимог Політики ЕС-ризиків при розгляді заявок на фінансування Позичальників;
- врахування підходів і стандартів Банку із управління ЕС-ризиками під час формування кредитної політики Банку;
- приймати участь/вносити пропозиції щодо методології визначення рівня ЕС-ризиків позичальників.

УРМК:

- своєчасне виявлення та звітування щодо ЕС-ризиків Позичальників.

Бізнес-підрозділи/підрозділи підтримки:

- первинний контакт з клієнтом-позичальником з метою отримання інформації щодо проекту фінансування та пакету документів для оцінки його екологічних та соціальних ризиків;
- надання повного пакету документів, необхідного для оцінки екологічних та соціальних ризиків Позичальник та/або проєктів фінансування;
- проведення ЕС-експертизи кредитних заявок та представлення їх на засіданнях колегіальних органів Правління;
- дотриманням вимог Політики ЕС-ризиків при розгляді заявок на фінансування Позичальників;

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

- приймати участь/вносити пропозиції щодо методології визначення рівня ЕС-ризиків позичальників

Департамент внутрішнього аудиту:

- здійснює перевірку та оцінку ефективності функціонування процесу управління екологічними та соціальними ризиками Банку;
- розробляє рекомендації щодо усунення виявлених порушень, щодо покращення системи внутрішнього контролю та стану системи управління екологічними та соціальними ризиками, здійснюють контроль за їх виконанням та впровадженням;
- інформує Наглядову раду та Правління Банку про результати здійснених перевірок, стан системи внутрішнього контролю та ефективність управління екологічними та соціальними ризиками.

9. ОЦІНКА ЕС-РИЗИКІВ ПОРТФЕЛЮ

9.1. Банк усвідомлюючи свою відповідальність за вплив на довкілля та соціум через фінансування корпоративних клієнтів розподіляє поточний (існуючий) портфель корпоративних клієнтів на 4 категорії ЕС-ризиків та встановлює цільові показники ризик-апетиту (відсоток від портфелю КБ) щодо обсягів кредитування з високим рівнем ризику.

9.2. Банк розробив власну класифікацію видів діяльності корпоративних клієнтів за КВЕД (далі Класифікатор) основного виду діяльності, яка враховує Стратегію сталого розвитку Банку.

9.3. Кредитний портфель корпоративного бізнесу розподіляється на чотири категорії ЕС-ризиків (визначення категорій ризику та процес оцінки див. нижче в п.10).

Для контролю розподілу портфелю корпоративних клієнтів з точки зору категорій ризиків враховується сукупний ризик, який є збалансованою оцінкою екологічного та соціального ризиків за основним видом діяльності Клієнта, цільового використання коштів за проєктом, що кредитується, та масштабу діяльності за ОВД.

9.4. Згідно Декларації схильності до ризику АТ «ПУМБ» підхід до визначення толерантності до випадків перевищення встановлених ризик-апетитів аналогічний як і при управлінні суттєвими ризиками Банку.

- ✓ «Зелена зона», низький ЕС-ризик: Ризик-апетит величина якого розглядається, як цільовий показник ризик-апетиту щорічно затверджується Наглядовою радою. В рамках даної зони додаткових дій від Правління та Наглядової ради не вимагається.
- ✓ «Жовта зона», помірний ЕС-ризик: Перевищення цільового показника («зелена зона») до авторизованого перевищення («помаранчева зона») ризик-апетиту. В рамках даної зони додаткових дій від Правління та Наглядової ради не вимагається.
- ✓ «Помаранчева зона», суттєвий ЕС-ризик: Перевищення авторизованого показника ризик-апетиту (перевищення «жовтої зони») в діапазоні до рівня Risk Capacity. Колегіальний орган, що відповідає за суттєвий ризик, рівень, якого досяг «помаранчевої зони» розробляє план заходів, на основі якого приймаються рішення щодо врегулювання рівня ризику (повернення до «зеленої зони»/«жовтої зони»).

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

- ✓ «Червона зона», високий ЕС-ризик: Перевищення величини Допустимого рівня ризику (Risk Capacity) є критичним. Необхідно з'ясувати причини такого перевищення та розробити та впровадити разом з Бізнес-підрозділами оперативні заходи щодо зменшення рівня.

Значення меж/діапазонів зон толерантності («зеленої», «жовтої», «помаранчової», «червоної») визначається щорічно при затвердженні Наглядовою радою цільових значень ризик-апетиту на рік.

9.5. Сегментація кредитного портфелю корпоративних клієнтів щодо рівнів ЕС-ризиків щоквартально проводиться ДЗР в межах моніторингу показників ризик-апетиту Банку згідно з Декларацією схильності до ризику АТ «ПУМБ».

10. ОЦІНКА ЕС-РИЗИКІВ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ

Політика запроваджує екологічні та соціальні стандарти, які сприяють поліпшенню екологічних показників, мінімізації впливу на довкілля, забезпечує здоров'я та безпеку населення України.

АТ «ПУМБ» у межах відповідального фінансування охоплює наступні два основні напрямки:

- **відповідальне фінансування за кошти Банку** - запровадження екологічних та соціальних стандартів, які сприятимуть поліпшенню екологічних та соціальних показників, мінімізації впливів Банку на довкілля, покращенню якості умов праці та здоров'я працівників Банку та соціуму. Пріоритет **«зеленому»** фінансуванню (фінансування проектів з позитивним екологічним ефектом, що сприяє розвитку **«зеленої»** економіки);
- **відповідальне фінансування за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій/установ та державних програм** - запровадження екологічних та соціальних стандартів фінансових організацій/установ, які сприятимуть поліпшенню екологічних та соціальних показників, мінімізації впливів Банку на довкілля, покращенню якості умов праці та здоров'я працівників Банку та соціуму.

10.1. «Зелене» фінансування (проекти екологічного спрямування).

Впровадження «зеленого» фінансування базується на фінансуванні проектів з позитивним екологічним ефектом.

З метою реалізації Політики, враховуючи актуальність питань підвищення енергоефективності української економіки та досягнення енергетичної незалежності, Банк визначив для себе пріоритетним напрямом для фінансування «зелені» проекти, які згідно Політики Національного банку України щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року» включають напрями:

- альтернативна енергетика;
- впровадження екологічно чистого транспорту;
- впровадження енергоефективних технологій;
- збереження флори і фауни, водних і земельних ресурсів;
- мінімізація утворення, утилізації та переробки відходів;

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

10.2.1. Виключення з фінансування найбільш шкідливих видів економічної діяльності

Для виключення з фінансування найбільш шкідливих видів економічної діяльності у Банку створено перелік видів економічної діяльності, фінансування яких Банком не здійснюється:

№	КВЕД	Опис діяльності
1.	9200	Організування азартних ігор

Перелік заборони кредитування окремих галузей створено з врахуванням Стратегії сталого розвитку Банку та найкращих практик і вимог Світового банку та ЄБРР.

10.2.2. В межах впровадження процедури оцінки екологічних та соціальних ризиків Банк використовує наступну категоризацію ризиків:

Категорія ризику	Опис категорії ризику
Високий ризик	Господарська діяльність може суттєво впливати на екологічну ситуацію та/або соціум і може потенційно викликати значні та/або довготривалі екологічні або соціальні ризики та впливи, але не входить до переліку видів діяльності, заборонених для кредитування
Суттєвий ризик	Господарська діяльність може суттєво впливати на екологічну ситуацію та/або соціум, і може потенційно викликати значні та/або довготривалі екологічні або соціальні ризики та впливи з врахуванням масштабу діяльності та відповідності Стратегії сталого розвитку Банку
Помірний ризик	Господарської діяльність має обмежені екологічні або соціальні ризики та впливи, які можна спрогнозувати, попередити та(або) пом'якшити за допомогою технічно та фінансово можливих заходів.
Низький ризик	Господарська діяльність має мінімальні/незначні екологічні та соціальні ризики та впливи, що пов'язані з нею.

Оцінка екологічних та соціальних ризиків проєктів

Оцінка ЕС-ризиків проєктів розроблена на основі кращого світового досвіду та стандартів Міжнародної Фінансової Корпорації у сфері оцінки екологічних та соціальних ризиків та впроваджена як невід'ємна частина кредитного процесу Банку нових проєктів та базується на:

- методиці ЄБРР за основним видом діяльності Клієнту¹ згідно Класифікатору, що затверджується Наглядовою радою разом з цією Політикою;
- методиці оцінки ЕС-ризиків з врахуванням вимог «Закону України про оцінку впливу на довкілля» для врахування масштабу діяльності компанії та масштабу впливу на довкілля;

¹Методика оцінки рівня ризиків по КВЕД, що розроблено та використовується ЄБРР

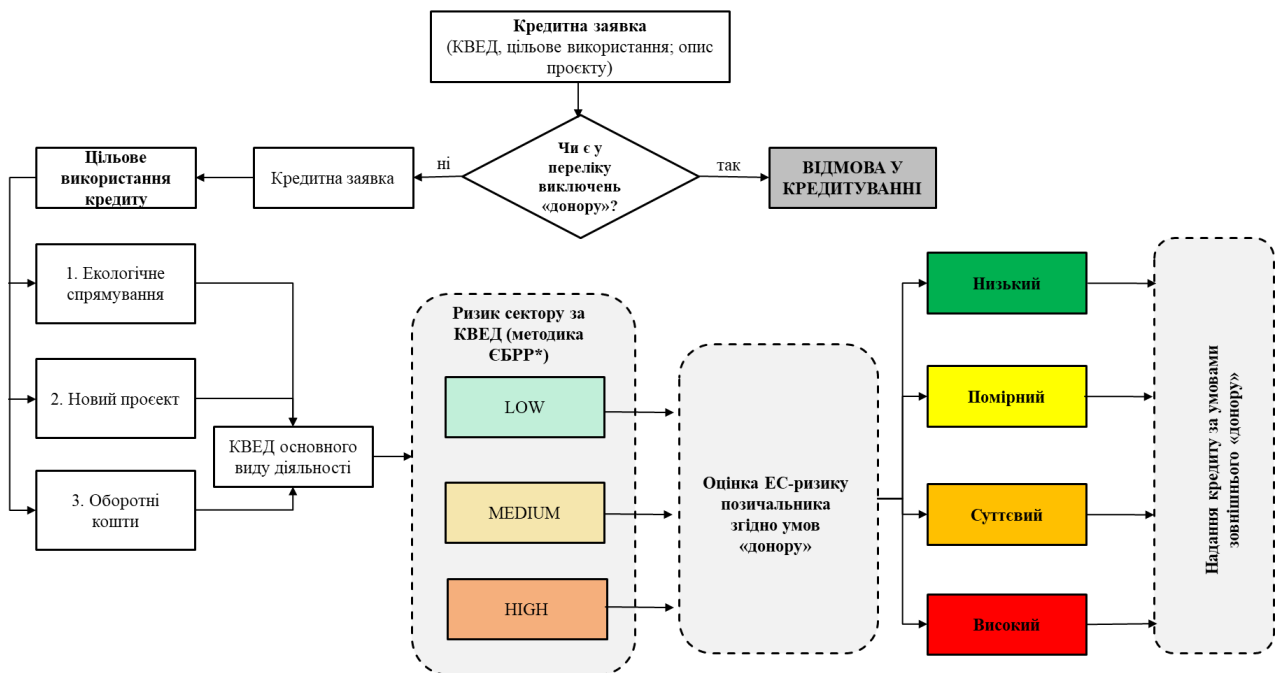
[Environmental and Social Policy \(ebrd.com\)](https://www.ebrd.com/en/environmental-and-social-policy)

Перелік категорій екологічних та соціальних ризиків ЄБРР
[ebrd-risk-english.pdf](https://www.ebrd.com/en/risk-english.pdf)

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

- Стратегії сталого розвитку АТ «ПУМБ».

10.3. Процес та основні інструменти управління екологічними та соціальними ризиками проєктів, що фінансуються за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій/установ та державних програм.

Категоризація, методика оцінки, моніторинг та переліки заборони видів діяльності для кредитування застосовуються згідно вимог міжнародних фінансових організацій/установ та державних програм, за кошти яких відбувається фінансування, впроваджується окремим внутрішнім документом відповідно до Політики про процес розробки, погодження, затвердження, розміщення, актуалізації, скасування дії внутрішніх нормативних і розпорядчих документів та ознайомлення працівників АТ «ПУМБ» із ними.

11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОЗОРОСТІ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ТА СОЦІАЛЬНИМИ РИЗИКАМИ

Банк інформацію щодо управління екологічними та соціальними ризиками розкриває на офіційному сайті Банку: https://about.pumb.ua/growth/risk_management у розділі сталого розвитку Банку. Зокрема:

- узагальнена інформація про управління екологічними та соціальними ризиками Банку;
- інформація про програми та проєкти підтримки підприємств корпоративного бізнесу, у т.ч. проєктів, спрямованих на захист довкілля та адаптації до змін клімату, що є пріоритетними для кредитування Банку;
- перелік виключень для фінансування Банком;
- звітність для зацікавлених сторін про прогрес сталого розвитку Банку.

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

Для забезпечення можливості отримання інформації за проєктами, що фінансуються Банком, від третіх сторін, включаючи громаду, на яку проєкт може впливати негативно, діє канал комунікації для подання звернень - <https://about.pumb.ua/support/complaint>.

Банк гарантує справедливу, послідовну та оперативну обробку звернень будь-яких зацікавлених сторін щодо ESG-ризиків.

12. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЗВІТНОСТІ ЩОДО ЕКОЛОГІЧНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ

ДЗР забезпечує подання звітності щодо оцінки екологічних та соціальних ризиків в межах звітності Стратегії сталого розвитку Банку на розгляд та затвердження Наглядової ради (у т.ч. Комітету з управління ризиками) та Правління.

13. РОЗГЛЯД ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗВЕРНЕНЬ ДЛЯ ГРОМАДСЬКОСТІ

13.1. Механізм отримання, розгляду та врегулювання скарг у Банку регламентовано документом «Порядок управління скаргами, пропозиціями і подяками клієнтів та інших зацікавлених осіб».

Звернення Банк отримує через канали: телефонного зв'язку, усного звернення, соціальні мережі, форуми, QR-код у відділенні, електронна пошта info@fuib.com; веб - сайт; мобільний додаток ПУМБ Online; інтернет – банкінг або клієнт-банк для корпоративних клієнтів; пошта, письмові звернення; листи-звернення НБУ; Лінія довіри СКМ.

До Банку встановленими каналами може звернутися будь-яка зацікавлена особа: працівник Банку, клієнт, контрагент і поскаржитися на будь-які порушення з боку Банку або окремих працівників.

Процес отримання звернень (у т.ч. анонімних), їх розгляду, проведення розслідувань та надання відповідей щодо Лінії довіри СКМ регламентовано документом «Положення про організацію роботи Лінії довіри Групи «СКМ» в АТ «ПУМБ». Звернення на Лінію довіри Групи «СКМ» можна залишити наступними каналами:

- телефон Лінії довіри (0-800-60-0777 (всі дзвінки безкоштовні в межах України), +38-044-244-72-32 (платні дзвінки згідно тарифів вашого оператора);
- електронну пошту Лінії довіри (trustline@scm.com.ua);
- веб-сторінку Лінії довіри на сайті СКМ (<http://www.scm.com.cy/uk/trust-line/rules>).

13.2. У разі отримання звернення екологічного та/або соціального характеру щодо Клієнтів Банку ДЗР реєструє ЕС-подію за наступним фактором:

ES1	Енергетично затратні
ES2	Використання води
ES3	Забруднення води
ES4	Відходи
ES5	Забруднення повітря

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

ES6	Нанесення шкоди екосистемі (флорі та фауні)
ES7	Порушення вимог по збереженню здоров'я працівників та безпеки праці
ES8	Катастрофи (аварії) на виробництві
ES9	Забруднення території

База ЕС-подій складається з наступних обов'язкових полів:

1	Номер події
2	Дата реєстрації події
3	Дата виникнення події
4	Область України (географічна ознака)
5	Місто події (географічна ознака)
6	Назва Клієнта
7	ЄДРПОУ Клієнта
8	Бізнес-лінія КБ (ВКК, СКК, МКК, Мікро)
9	Фактор-ризик (ES1 – ES9)
10	Ознака події (суттєвий інцидент або скарга)
11	Опис події
12	Сума реалізованого фінансового ефекту
13	Нефінансовий ефект
14	Сума потенційного фінансового ефекту
15	Очікувані дії (необхідність та швидкість реакції на інцидент зі сторони ДЗР)
16	Джерело реєстрації (канал реєстрації)
17	Самостійні дії, зроблені для вирішення або мінімізації наслідків події
18	Контактна особа
19	Підрозділ, що зафіксував подію (який виявив)
20	Підрозділ, відповідальний за рішення в Банку
21	Критичність події
22	Статус події (закрито, не закрито)
23	Короткий опис рішення Колегіального органу
24	Посилання на документи Lotus та Outlook, в яких зберігається інформація про події
25	Реквізити рішення Колегіального органу
26	Крос-ризик (кредитний, операційний, компласнс)

	4. Управління ризиками	Редакція 1.0.
	ПОЛІТИКА управління екологічними та соціальними ризиками в АТ «ПУМБ»	

14. РОЛІ, ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ

14.1. Наглядова рада: відповідає за контроль ефективності функціонування системи управління ЕС-ризиками.

14.2. Правління Банку: відповідає за впровадження Політики управління екологічними та соціальними ризиками.

14.3. ДРКК, ДРММБ, УРМК несуть відповідальність за контроль виконання вимог Політики ЕС-ризиків при розгляді заявок на фінансування Позичальників;

14.4. ДЗР несе відповідальність за функціонування управління екологічними та соціальними ризиками та загальнобанківську звітність щодо ЕС-ризиків в межах ESG-звітності;

14.5. Бізнес-підрозділи/підрозділи підтримки несуть відповідальність за дотримання вимог щодо екологічних та соціальних ризиків кредитних проєктів.

15. КОНТРОЛЬ В МЕЖАХ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПУМБ

Згідно з «Політикою щодо організації Системи внутрішнього контролю АТ «ПУМБ» у Банку впроваджено процес 3-рівневого контролю процесу управління екологічними та соціальними ризиками:

Рівні СВК	Контролер	Вищий Контролюючий орган
Самоконтроль/Поточний контроль	I рівень контролю (лінія захисту) Бізнес-підрозділи/підрозділи підтримки	Керівники бізнес-підрозділів/підрозділів підтримки
Ризик-менеджмент і комплаєнс контроль	II рівень контролю (лінія захисту) ДЗР, УКК, ДРКК, ДРММБ, УРМК	СРО та ССО, функціонально підпорядковані та підзвітні Наглядовій раді Банку
Внутрішній аудит	III рівень контролю (лінія захисту) Департамент внутрішнього аудиту	Наглядова рада Банку/Комітет НР з управління ризиками